

Älvkarleby 2018-06-28

Naturskyddsföreningen Älvkarlebys Remissvar på ”Översiktsplan för Älvkarleby kommun år 2050, samrådshandling, 2018-03-16”

De genomlästa dokumenten heter Älvkarleby översiktsplan, samrådshandling.pdf (härefter kallad ÖPS18), Älvkarleby översiktsplan konsekvensbeskrivning_reviderat efter KS.pdf (kallad KB18 i texten nedan) och Planförslag (Kartor).pdf.

Kartbilagorna beställdes som GIS-shapefiler från kommunen eftersom kartlager i PDF:en är svårlästa/svårorienterade pga heltäckande färger som täcker bakgrundskartan. Tyvärr saknas i kart-PDF och shape-filer de namn kommunen använder på LIS-områdena och exploateringsytor. Detta gör att det är svårt/ närmast omöjligt att finna de områden som beskrivs i ÖP-texten och försvarar i hög grad arbetet med att lämna samrådssvar.

Dokumenterna är inte kopieringsbara eller sökbara vilket även det försvarar remissarbetet.

Länsstyrelsen förkortas i följande texten ”Lst”.

Kvalitetsfrågor

Vi önskar att syftet med ÖP ytterligare klargörs. Som vi uppfattat det bör ÖP vara ett demokratiskt dialogprojekt där markanspråk av samtliga markanvändare redovisas i kartor och beskrivs och slutligen att eventuella konflikter eller potentiella konflikter klargörs, diskuteras och avvägs. Frågan är vad som är en rimlig ribba av kvalitet vad gäller främst inhämtande av och framtagande av underlagsdata som behövs för rimliga avvägningar. En välgjord ÖP innebär en smidigare och konfliktfriare lösning på markanvändningskonflikter. För rimliga avväganden borde kartdata om olika markanspråk finnas som underlag i samma kartskalnivå som exploateringsytorna. Annars är avvägningar mellan olika markanvändningsintressen omöjliga.

Kommunen argumenterar mot detta (KB18, s21) där man bland annat menar att (brist på... ”aktuell kunskap”) är ett skäl till lägre detaljeringsnivå. Avgränsning och ”rimliga” alternativ diskuteras också (KB18, s10). Alternativ finns i hög grad vid sidan av de alternativ som tas upp i ”O-alternativet” (ÖP08) och ÖP18.

ÖP08

Vi har åter tittat lite på den tidigare ÖP från 2008 ("Översiktsplan Älvkarleby kommun samrådsförslag"; nedan kallad ÖP08). Kommunen kallar ÖP08 "nollalternativet" i ÖP18 eftersom man säger att det är ÖP08 som gäller innan nya ÖP blir beslutad och fastställd. ÖP08 var inget dialogprojekt utan sköttes av en ensamutredare. I ÖP08 stod på stort antal ställen "Det framstår som att" (55 gånger) när underlagsdata allt som oftast saknades. Märkliga skrivningar där syftet verkade vara att legitimera svartbyggen fanns också i ÖP08. Dessa har nu fastighetsreglerats.

Flera remissvar på ÖP08 var ytterst kritiska, inte minst Länsstyrelsen (ÖSP18, s9) och Naturskyddsföreningen Älvkarleby. På vilket sätt rättade man upp ÖP08 till den grad att Länsstyrelsen ("Lst" i följande text) därefter kunde godkänna den och att sedan kommunen kunde fastställa den?

ÖP08 höll extremt låg kvalitet. Kommunen borde belysa historiken och hur man tänker arbeta med att göra ÖP kvalitetsmässigt bättre.

Översiktsplanen (den gamla eller den nya eller båda) föreslår flera områden för bostäder som verkar ha tillkommit på initiativ av näringsidkare/exploatörer/markägare istället för att kommunen själva tänkt till om vad som är lämpliga exploateringsområden.

Brister i befintliga kartunderlag för Naturmiljö, kulturmiljö och friluftsliv i ÖP18

Underlag i bilagda kartorna till ÖP18 omfattar statligt skyddade områden (naturresevat och Natura2000-områden), strandskyddsområden, skogsstyrelsens nyckelbiotoper, naturvärden och sumpskogar, ängs- och betesinventeringen, Lst:s naturvårdsprogram från 1987 och därutöver kommunalt framtagna "kulturhistoriskt värdefullt område", "odlingslandskapets bevarandevärden", vandringsleder, kanotled, grundvattenmagasin, vattenskyddsområde, högsta flöden vid Dalälven, ras-skred-erosion vid Dalälven, översvämningsrisk vid havet mm. Vidare finns kartor som pekar ut föreslagna naturresevat, "kärnområden för utveckling av grönstruktur", "grön länk".

Några föreslagna naturresevat är missade; Bölsjön, på Marma skjutfält. Lst:s naturvårdsprogram från 1987 är mycket översiktligt och numer helt ålderstiget och oanvändbart. Bättre kunde göras vad gäller skikten "kulturhistoriskt värdefullt område", "odlingslandskapets bevarandevärden", ras-skred-erosion vid Dalälven. Naturbeskrivningar (ÖPS s42-, s56- och s58-) lämnar en del övrigt att önska, vissa beskrivningar kan ju hämtas från Lst.

Skiktet "kärnområden för utveckling av grönstruktur", "grön länk" har märklig arrondering; närmast flummiga där ingen kvalitativ skillnad i vegetation/landskap finns på sidorna av gränserna mellan ytorna. Det finns väl ingen beskrivning av metodiken, hur de har tagits fram och vad dessa skikt ska anses visa på. Och vad menar man exakt med "utveckling av grönstruktur".

Vad gäller ”grön länk” (linjeobjekt med pilar) kan det exemplifieras med texten ”Flera nord-sydliga gröna kopplingar föreslås för att möjliggöra spridningskorridorer för växt- och djurliv och allmänhetens tillgänglighet”, (KB18, s37). Stråken (genom Långsand) finns redan nu (där de inte är dragna genom tomtmark) och behöver inte ”föreslås” men flera stråk är mycket svårframkomliga (pga hyggen, storblockig mark). Man skulle vilja veta vilka djur och växter man räknar med ska följa dessa stråk mer än var som helst annars!

Det gjordes också en ”Grönplan” 2008 men den är mest en idéskiss¹ och berör enbart tätorten Skutskär. Inte heller användbarheten av begreppet ”ekosystemtjänster” är speciellt bra beskrivet.

Man beskriver översvämningsrisk (KB18, s 27) men till havsvattennivå-värdena bör också läggas höjd på stormvågor om högvattnen är kombinerade med nordlig storm. I bilagda PDF-kartbilagorna finns en karta ”Miljö och risk – Ras, skred och erosion”. Denna är mycket schabloniserad och man påpekar inte (i text) att mer detaljerade utredning finns t.ex. över Tegelbruket som där anges som ett riskområde för skred. I kartbilagan finns också kartan ”Miljö och risk – Ökad nederbörd” som snarare väl ska visa risk för översvämning av Dalälven. Man kan undra en del över denna karta också. Var det inte t.ex. så att också stora områden i västliga delar av Skutskär var översvämmade vid floden 1916? Passerade då vatten väster om åsen längs med timmerrännan och orsakade denna översvämning?

Ett vattentäktsområde planeras söder om Skutskär. Förutsättningar att diskutera denna i ÖP18 bör finnas.

När man saknar relevant underlag i samma skalområde som föreslagna exploateringsytor använder man alltså formuleringar som ”det framstår som att” (ÖP08) som man ersatt med ”bedöms” i ÖP18 (87 stycken ”bedöms”, i ”Älvkarleby översiktsplan konsekvensbeskrivning reviderat efter KS.pdf”). När underlagsdata saknas menar man att frågan istället kan skjutas till detaljplanefasen. Men då har man väl tappat stora delar av syftet med att göra en översiktsplan. Bland andra odefinierade och floskelartade uttalanden kan nämnas ”Översiktsplanen skapar genom föreslagen utvecklingsstrategi och mark- och vattenanvändning förutsättningar som på sikt säkerställer robusta ekologiska, sociala och ekonomiska strukturer” (ÖPS, s6). Hur kan man bevisa detta påstående? på sikt? vad innebär det att säkerställa robusta ekologiska strukturer? I ÖPS, s 46 menar man sig också kunna ”säkerställa” riksintresset trots att man önskar exploatera; vad menas?

ÖP18 kallas ÖP2050?

Vad innebär det att man kallar ÖP18 ”Översiktsplan för Älvkarleby kommun 2050”? Märkligt: ”2050”; är tanken att ÖP är så välgjord att den kan hålla 32 år till? Att den inte behöver aktualitetsprövas? Finns motivering till detta någonstans?

---

¹ ”Det här avsnittet utgörs av en idébank för utveckling av Älvkarleby kommuns grönstruktur med ett särskilt fokus på Skutskär. Vissa förslag är mycket översiktliga och mer på en idénivå medan andra är mer genomarbetade och detaljerade. I avsnittet finns även förslag på hur man ska gå vidare i arbetet med grönstrukturplaneringen.” (ur inledningen på Grönplanen)

Vad säger Boverket och vad gör andra kommuner?

Ett stort antal kommuner har naturvårds-plan/ program som underlag i skötselplanen. För att nämna några: Uppsala och åtskilliga Stockholmskommuner.

Boverket har också en hel del information om hur man kan bygga upp en ÖP. Regelverket kring hur en ÖP ska konstrueras borde skärpas så att obligatoriska underlag i visst skalområde måste ingå (kommentar till Lst, NV, Boverket – sänd kopia).

Behov av ytterligare kartskikt i ÖP

- Naturvärdeskartering,
- Naturvårdsplan,
- Skötselplan,
- Markanvändningskarta,
- Geologiska naturvärden,
- Områden av värde för friluftslivet,
- Kulturlandskap,
- Nutida jordbruks- och betesmark,
- Äldre kulturlandskap,
- Bullerkartering,
- Områden för motorsport,
- Översiktlig markägarkarta,
- m.fl?

Naturvårdsplan, Skötselplan, Naturvärdeskartering

I både ÖP08 och ÖP18 finns förslag om Naturvårdsprogram (som väl hellre borde kallas Naturvårdsplan; men det är väl i stort sett samma sak, se t.ex. https://bioenv.gu.se/digitalAssets/1325/1325743_calle-bergil.pdf). Även skötselplan och framtagning av ESKO-områden² nämns (KB18, s20). Inget av detta har dock skett i vår

---

² "Benämningen ESKO innebär Ekologiskt Särskilt Känsliga Områden. Sådana mark- och vattenområden ska enligt miljöbalken alltid beaktas i miljökonsekvensbeskrivningar, detaljplanering och tillståndsfrågor och så långt som möjligt skyddas mot ingrepp som kan skada naturmiljön.

Områden kan vara ESKO-klassade av olika skäl:

Artrika områden med höga naturvärden

Ett område med många rödlistade, hotade eller sällsynta arter är sannolikt ett ESKO-område. Dessa områden innehåller ofta många arter som är ovanliga till följd av att deras livsmiljöer har skadats eller gått förlorade. Ett ESKO-område behöver dock inte vara artrikt, det kan ha fått benämningen på grund av andra viktiga funktioner, exempelvis om de hyser nyckelarter.

Ekosystem som lätt rubbas av ingrepp

kommun. En naturvärdesinventering (resultatet kan väl bli likartat som en ESKO-kartering?) kan mycket väl föregå en naturvårdsplan. En naturvårdsplan täcker upp naturområden inom kommunen som inte berörs av statligt skyddade områden och innebär att ytor avgränsas för värdefull natur i olika värdeklasser. Det kan handla om lokaler för åtgärdsplanearter, hotade arter, övriga rödlistade arter eller ovanliga och välutbildade naturtyper.

Några indata för en naturvårdsplan i Älvkarleby finns listade nedan;

Naturbas_2005 (ej uppdaterad sedan 2005 men med mycket information trots detta),
Aurinia16: lokaler och potentiella lokaler för våddnätfjäril (ÅGP-art) – hävdberoende objekt,
lokaler för mosippa, klöversobermal (ÅGP-arter) – hävdberoende objekt där skötselplan behövs,
slätter_Röj_Hävd: redovisning av nutida hävdade området uppdelat i slätter, bete och röjd mark,
Naturskyddsföreningen Älvkarlebys lista över åtgärdsobjekt,
potentiella sandhedar: kartering framtagen av NaturGIS,
naturtypskartering av området Sand (slättermark),
naturtypskartering av Älvkarleby golfbana inklusive skötselplan (slättermark),
artfynd (åtgärdsplanearter, hotade arter, Natura 2000-arter, övriga rödlistade arter, signalarter m.fl arter med indikatorvärde) från Artportalen och från Lst:s punktdatabas (i PDB redovisas också t.ex. kolmilor³) – ytor med värdekärnor kan ofta tas fram runt kluster av sådana artfynd,
gölgröde-lokaler (framtagen i projekt mot Lst),
rikkärr i Lst-GIS-shapefil (ofullständig men borde ganska lätt kunna förbättras, ofta skötselberoende objekt),
kalkbarrskogar karterat av NaturGIS,
skogsytor med potentiella nyckelbiotopsvärden (redovisning påbörjad av NaturGIS – återstående skogar med höga naturvärden),
lövkartering i Skutskärsområdet av NaturGIS, dvs ovanligt stora värdefulla lövbestånd där i trakten mm.

Några alldeles speciellt intressanta områden kan nämnas;

Vissa naturmiljöer är känsliga för störningar och ingrepp då vissa ekologiska funktioner lätt kan störas. En våtmark är till exempel starkt beroende av en fungerande vattenbalans. Om våtmarken dikas ut försvinner många växt- och djurarter och naturtypens ekologiska funktioner går förlorade.

Naturtyper som har svårt att återhämta sig

Vissa naturtyper har ogynnsamma förutsättningar för återväxt. Ett exempel är hållmarkstallskog som behöver lång tid för att lyckas etablera sig på magra, torra hållmarker.

Skadade naturmiljöer

Förorenade sjöar eller vattendrag är exempel på skadade ekosystem som kräver särskild hänsyn för att kunna återhämta sig” (från ÖP i Värmdö kommun).

³ I RAÄ databas finns redovisat fornfynd och fasta fornlämningar. I kartering som NaturGIS gjort finns ett stort antal kolmilor och en del andra (ej undersökta) potentiella fornminnen redovisade.

Flät-Lummerbäcken, områden på Storön norr om Båtforsområdet som finns med på Lst:s lista över tänkbara nya naturreservat. Vidare kan nämnas Myrholmen, Kattholmen och Näckören med mycket höga naturvärden och som rimligen borde läggas in i något av de angränsande naturreservaten. Dragmossen (2 km SO central Långsand) är ett mycket värdefullt och artrikt rikkärr. Alm-ask-hägg-rika gråalskogspartier (en närmast unik naturtyp) nära älven i de nedre delarna av älven. Lind-ek-öar ute i Storfjärden är närmast unika (omnämnda redan i Almqvists Upplands vegetation och flora 1929). Även andra mycket skyddsvärda öar finns i Storfjärden.

De flesta av biotopskyddsområdena, skogs-nyckelbiotoperna och -naturvärden har också mycket höga naturvärden. En del skogar är också utpekade som vitryggområden och är viktiga/ potentiellt utvecklingsbara lövområden. Ett antal gräsmarksytor med mycket höga naturvärden hävdas (slätter eller bete) som tur är. Dit kan också räknas Ytterboda hästthagar som fanns med i Ängs-/bete-inventeringen men fick låg värdeklassning. Sedan dess är flera hotade och rödlistade arter funna där. Men ett ganska stort antal gräsmarksytor med hotade/ rödlistade arter är ohävdade och dessa skulle gärna pekas ut i skötselplan t.ex. äng vid Flät, under kraftledningsgatan utanför Tensmyra m.fl områden.

Geologiska naturvärden

Strandvallsystemet på Ambricka är känt men i en kartering NaturGIS gjort finns ryggar (strandvallar, fossila dyner eller obestämda ryggar) karterade över stora områden inom sandmarksområdena i kommunen. Även fossila älvarmar genom sandmarkerna (golfbanan, Sand, Tegelbruket m.fl ställen) är en sällsynt företeelse. Källor är värdefulla men är mycket få och delvis förstörda. Även andra geologiska naturvärden kan tänkas förekomma.

Områden av värde för friluftslivet

En analys av områden av värde för friluftslivet kunde tas fram baserad på framkomlighet, tillgänglighet, svampmarker, speciella attraktionsvärden och kunde tas fram som ett kartskikt.

Tätortsnära skogsbruk

Inom en tätortsnära zon till bebyggelse (som läggs ut på karta) kunde man från kommunen förhandla med markägaren om mer hänsynsfullt skogsbruk, där man hela tiden behåller äldre träd mm.

En del av denna skog tillhör för all del kommunen men inga sådana hänsyn beskrivs i den liggande skogsbruksplanen⁴.

---

⁴ Flera mycket naturskyddsvärda områden ligger också inom kommunens skogsinnehav men som enbart är beskrivna som produktionsskog i skogsbruksplanen. Bör snarast revideras av naturvårdskompetent utredare! Är faktiskt nämnt (ÖPS, s21)!

Nutida Jordbruks- och betesmark, Kulturlandskap och Äldre kulturlandskap

Nutida åkermark, bete, slättermark, skogsbete kunde läggas in i karta. Även det äldre kulturlandskapet tas fram i karta (från 50-tals-eko, härads-karta). Det kan t.ex. vara mycket nyttigt att veta var nyligen övergiven åkermark finns.

Endast rester återstår numer av det unika sandmarks-dominerade kulturlandskapet t.ex. på Östanå, Västanå, Tegelbruket, Ambricka, Marma by och en strategi borde vara att söka restaurera vad som är möjligt.

Bullerkartering

Nämns också i ÖP18. Även bullernivåer från motocross bör väl beaktas.

Områden för motorfordonsaktivitet

Motocrossbana (främst i f.d. sandtåkten vid Fråganbo) och leder för snöskoter borde läggas in och diskuteras i ÖP.

Även friåkning med motorfordon ute i naturen i övrigt borde tas upp och diskuteras.

Översiktlig markägarkarta

En markägarkarta åtminstone i grovkategorierna storskogsbruket, Fortifikationsverket, kommunen, Vattenfall, kyrkan och övrig privat mark borde tas fram. En sådan karta ökar förståelsen vad som händer i landskapet och visar väl också vad som i olika grad kan påverkas av t.ex. kommunen. Enligt uppgift från kommunen är det offentlig handling vilka som äger exploateringsområdena.

Exploatering-/förändringsområden

Det finns anledning att göra en prognos för exploaterings- och markbehovet på längre sikt; vilken befolkningsökning kan man tänka sig i olika scenarion? I vilken grad krävs att bebyggelse måste ske strandnära där orsaker och alternativ beskrivs. Kan bostadsmarkbehovet delas upp i olika kategorier (hyresrätter, bostadsrätt, villor, strandnära villor el.dyl.)? Vad är behovet av mark för andra verksamheter; industri på kort och lång sikt mm?

Hur går processen till när mark för exploatering väljs ut? Är det till följd av markägares förfrågan?

Man kunde tänka sig att man i ÖP föreslår områden för exploatering till följd av lämplighet, dvs mark där motstående markanvändningsintressen är ringa och där förutsättningar för exploatering är bra.

Underlagen i både ÖP08 och ÖP18 är ytterst bristfälliga för rimliga avvägningar mellan olika markanvändningsintressen. Man är däremot rask att peka ut ytor för exploatering; gärna strandnära. Den enda diskussionen som förs i ÖP18 är om en yta berör naturreservat, föreslaget naturreservat eller ett Natura2000-område eller övriga riksintressen.

Ytor för exploatering är i ÖP18 indelade i följande kategorier:

- utveckling av bebyggelse,
- föreslagen vindkraft,
- utveckling av näringsliv/turism,
- utveckling av bergtäkt,
- utveckling av verksamhetsområde,
- LIS-områden.

I KB18, s13 finns en lista på de föreslagna exploateringsytorna. Vilka miljöintressen som berörs (enligt ÖP18) finns beskrivet i KB18, s23-24. Det står (KB, s25): "Särskilt värdefulla natur- och kulturmiljöer anges på kartor", vilket alltså inte stämmer, mycket höga värden kan alltså finnas utanför såväl som låga innanför det som finns på kartorna. Vidare citat: "Sammantaget **bedöms** översiktsplanen värna om och bidra till att stärka de natur- och kulturmiljövärden som finns inom kommunen. De förändringsförslag som översiktsplanen innehåller **bedöms gå att förena** med natur- och kulturmiljövärdena förutsatt att hänsyn tas i fortsatt planering". (Vi har svårtat upp det subjektiva där alltså underlagsdata saknas för att uttala sig egentligen). Utveckla gärna hur man i praktiken kan stärka natur- och kulturmiljövärden och exemplifiera!

LIS-områdena – 11 antal områden?, Älvkarleö 3st. Marma 3 st, Älvkarleby 4 st, Övrigt 1 st

Det har inte varit helt lätt att få fram hur många LIS-områden som i nuläget gäller i ÖP18. Vad gäller LIS-områdena finns utredningarna "Slutrapport naturvärden av strandzoner i Älvkarleby.doc" där det i sammanfattningen står "Med en modifierad arrondering av LIS-områdena kan på basis av denna kartering delområden med höga naturvärden undvikas. Kartdatabasen ger överhuvudtaget goda möjligheter för en naturvårdsinriktad och bättre planering inom det strandnära området till Dalälven". Flera LIS-områden berör alltså i delar höga/ mycket höga naturvärden inom 300-meters-strandskydds-zonen. I "Slutrapport friluftsvärden av strandzoner i Älvkarleby.docx" gjordes senare en liknande analys av friluftslivet. Delar av ett "LIS-område" karterades inte eftersom dessa delar ligger utanför 300m-zonen för strandskydd (vid Fråganbo NV om golfbanan (LISÖV1)). Höga naturvärden finns i västra brynzonen samt att ytan är sandig sentida åkermark (vilket ju skulle söka undvikas enligt ÖP- se KB18, s30). Något LIS-område lär ha tillkommit senare och är inte heller karterat? Höga friluftslivs-/ naturvärden finns också inom delar av LISM3 (också del av riksobjekt för naturmiljö, se KB18, s 22), LISÄ1, LISÄ3, LISÄ4 och LISÄ5.

Området A11 (se nedan) borde rimligen vara LIS-område men är inte betecknat som det i ÖP18.

Utveckling av bebyggelse - 30 områden

Dessa områden överlappar i huvudsak LIS-områdena och innehåller lokalt också höga natur- och friluftsvärden. Många ytor har felaktig geometri; är slarvigt arronderade. En del av området söder om Älvkarleby järnvägsstation, med höga/ mycket höga naturvårds- och friluftsvärden (enligt LIS-karteringarna) ligger också inom 300m-strandskydds-zonen men verkar inte vara registrerat som LIS-objekt. Bebyggelseyta överlappar område vid

minigolfbanan i Skutskär inom förslag till naturreservat vilket inte borde vara ok. I södra delen av Tegelbruksområdet finns fina sandgräsmarker (utpekade av Ingemar Frycklund för Upplandsstiftelsen) som borde restaureras. Här finns också skredrisk enligt utredning. Höga friluftslivs-/ naturvärden finns inom A11 (gammalt lövskogsområde utanför Stationsområdet och söder om järnvägsstationen). Detta område ligger också inom 300m-strandskyddszonen och borde inte godkännas för exploatering. Det finns i övrigt inget skäl att ödsla tid på att peka ut värdefulla delar inom "Utveckling av bebyggelse"-ytorna i övrigt. Hänvisar till det sagda ovan; att mycket viktiga underlag saknas i ÖP18.

Utbyggnad av gång- och cykelväg- 8 linjer

Är väl mestadels acceptabelt och bra. Den mest kontroversiella är väl stigen på östra Rotskär som skär genom naturreservatsförslag och 300m-strandskyddszonen. Som stigen är dragen, längsmed befintlig stig i det mesta, är det kanske ok?

Föreslagen vindkraft – 1 yta

En del kända naturvärden finns inom ytan. Det finns inget skäl att ödsla tid på att peka ut värdefulla delar inom "Föreslagen vindkraft"-ytan i övrigt. Hänvisar till det sagda ovan; att mycket viktiga underlag saknas i ÖP18.

Utveckling av näringsliv/turism – 5 ytor

Förutom att vara ett turistområde med husvagnar är också Sandören ett mycket värdefullt sandmarksområde där hänsyn till detta borde tas. Ytan vid hemköp i Skutskär innehåller värdefulla sandmarksytorna nära älven i öster. Ytan på Rotskär är mycket kontroversiell och berör förslag till naturreservat, 300m-strandskyddszonen, mycket höga naturvårds- och friluftslivsvärden i de delar där det är kalkrik sandtorräng. Förslaget till utvidgning av turist-båt-verksamhet borde avstyras. Kom med bättre förslag!

Utveckling av bergtäkt – 1 yta

Man kan befara att verksamheten sänker grundvattnet till den grad att värdefulla rikkärr i omgivningen kan påverkas. Även förorenat vatten kan visa sig bli ett problem.

Utveckling av verksamhetsområde – 4 ytor

Det nordligaste området (söder om Skutskär) ligger möjligen väl nära bebyggelse? Är detta samma område där man (KB18, s20) avfärdar ny bostadsbebyggelse p.g.a. närhet till befintligt industriområde och istället alltså vill förlägga nytt industriområde nära bebyggelsen? Området söder om (industriområdet) berör ett intressant sandryggssystem där delar kan vara inlandssandyner.

Området vid utfarten mot Karlholm är ett sandmarksområde där skydd av grundvatten bör vara viktigt samt lokal för ÅGP-växt helt när Alternativa platser för exploatering. Eftersom ÖP inte verkar fungera som väl ursprungligen avsett pekade Naturskyddsföreningen Älvkarleby ut områden i ÖP08 där "det framstår som att" inga speciella naturvårds- eller friluftslivsvärden finns men som ändå för olika syften kan vara mycket bra byggmark.

I KB18, s10 avfärdas tänkbart bebyggelseområde väster om Skutskärs järnvägsstation på lösliga grunder. Varför då om det är markbrist? Ett problem där kan dock vara brist på mer höglänt mark?.

Kommentarer i övrigt till texterna i ÖPS18 och KB18

Kommunala miljömål

I KB18, s 5 nämns nationella miljömål. Har arbete bedrivits för att ta fram kommunala miljömål?

Påverkan på Natura 2000-områden

Sågs i KB18, s 9 att ingen påverkan sker/ skett inom Natura2000-områden. Man borde nämnt och diskuterat Hällören NNV om Gårdskärs hamn och verksamheter inom Billuddens naturreservat?

Klimatprognos

På KB18, s27 och ÖPS, s75 m.fl. ställen relateras diskussioner till SMHI:s klimatprognos. Nu när det finns indikationer om att Golfströmmen håller på att försvagas (t.ex. <https://www.forskning.se/2018/04/24/forsvagning-av-golfstrommen-kan-ge-extrem-sommarvarme/>). Detta kan mycket väl också periodvis ge kallare väder än nu, kanske mer kontinentalt väder? trots ökande global temperatur. Det kan vara nödvändigt att revidera klimatprognosen men det är i så fall verkligen inte kommunens uppgift.

Liv-Fisk-projektet

Projektet kunde ha nämnts eftersom det kan komma innebära väsentlig ekologisk förbättring för vandringsfisk, älvnära ekosystem och då samtidigt ökad attraktivitet och besöksnäring mm.

Älvkarleby – kommun med naturprofil

Dalälven, havsnära miljöer med laguner och landhöjningskust, sandmarkerna och höga kalkhalten i lösa jordarter har givit upphov till mycket höga estetiska värden och naturvärden inom kommunen där unika naturtyper och många hundra rödlistade/ hotade och åtgärdsplanearter har överlevt! Kommunen borde i sin profil och i informationsskrifter saluföra och beskriva detta bättre för gästande, och verka för att skonsamt och på olika sätt tillgängliggöra dessa mycket attraktiva naturområden?

Med vänlig hälsning

Alf Linderheim
Ordförande Naturskyddsföreningen Älvkarleby

